

Nadaljevalni risarski tečaj bo tudi v glavnih počitnicah 1909 na pripravnici v Ljubljani. Tečaj bo za učitelje ljudskih in meščanskih šol.

Slovensko učiteljsko se premesti gotovo z drugim šolskim letom iz Kopra v Gorico; za to je dal ministrski predsednik baron Beck formalno zagotovilo, ko se mu je dokazalo, da ni drugega sposobnega kraja v slovenskem delu dežele, kjer bi se dobivala stanovanja za učitelje in dijake. Tudi Lahi so se že sprijaznili s to premestitvijo, in goriški municij se je nasproti vladi izjavil, da ne bo več nasprotoval, ker s to se ne ustanovi nov zavod, marveč se le izpopolni že v mestu obstoječe slovensko žensko učiteljsko in italijanstvo Gorice z izpopolnjenjem ne bo nič trpelo. Furlanski poslanci sedaj delajo na vse kriplje, da se premesti laški oddelk koprškega učiteljskega v Gradiško.

4000 odlikovanj ob cesarjevem jubileju. Deželne vlade so že predložile svoje predloge o odlikovanjih 2. decembra. Sedaj se o predlogih posvetojuje v ministristvu. Odlikovancev bo nad 4000, od teh bo odpadla tretjina na državne uradnike. Obenem bodo milostnim potom zvišane pokojnine raznim civilnim in vojaškim penzionistom.

Čipkarsko šolo ustanove v Cerknem na Goriškem.

Predlog za ustanovitev trirazredne deške meščanske šole v Žalecu s slovenskim učnim jezikom in z nemščino kot obveznim predmetom je stavil v deželnem zboru štajerskem posl. dr. Hrašovec.

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo se znanemu dobrotniku gospodu Antonu Mavsarju, posestniku v Prapročah, za znesek 220 K, ki ga je daroval za nabavo nove jubilejske zastave ljudski šoli v St. Rupertu, najtopleje zahvaljuje. Naj bo prepričan, da se ga bo šentrupertska šolska mladina zaradi tega velikodušnega daru še dolgo, dolgo hvaležno spominjala. — Toplo zahvalo se izreka gosp. kateheta J. Strajbarju za njegov lep in primeren govor o priliki blagoslovljenja te zastave, vsem šolskim dobrotnikom, ki so darovali večje in manjše zneske za pogoščenje šolskih otrok, in vsem prijateljem šolske mladine, ki so s sodelovanjem ali na drug način pripomogli, da se je šolska slavnost dne 3. oktobra t. l. tako krasno obnesla. — Bog živi vse prijatelje šole in njihove naslednike! Šolsko vodstvo v St. Rupertu, dne 31. oktobra 1908. A. Lunaček, šol. vodja.

Razgled po šolskem svetu.

Gospodinjstvo v ljudski šoli. Trgovsko ministristvo namerava v kratkem izdati posebne predpise, ki se bodo nanašali na izobrazbo učitelje v gospodinjstvu. Seveda ni to ministristvo v Avstriji, temveč v Nemčiji.

Berlinski mestni zastop je dovolil za l. 1907. sledeče vsote za šolske namene: Za pouk v plavanju 8000 mark, za nadzorovanje pri otroških igrah 7000 mark. — 27.000 mark pa je dovolil onim učiteljem kot nagrado, ki hočejo prostovoljno nadzorovati otroke v prostih popoldnevih pri raznih skupnih igrah. In pri nas?!

Gledališke predstave za učence. V Danzigu obstoja „Društvo za prirejanje gledaliških predstav za šolsko mladino.“

Avstrijske meščanske šole. V Avstriji je sedaj 1032 meščanskih šol in 19.429 ljudskih šol. L. 1870—71. je bilo na Češkem 21 meščanskih šol, danes jih je 524, na Dolenjem Avstrijskem 17, sedaj 173, na Moravskem 4, sedaj 170, na Gorenjem Avstrijskem 4, danes 14. Najbolj se je razvila meščanska šola v desetletju 1890—1901, ko jih je priraslo skoraj 100%; l. 1889. jih je bilo 442, l. 1900 pa že 822.

Učiteljsko proti šolskim veselcem. Učiteljsko društvo v Draždanah je sprejelo na svojem obnem zboru to-le resolucijo: Učiteljsko ne more nikakor priporočati šolskih veselic, in sicer iz sledečih vzrokov: 1. Moderne šolske veselice niso več strogo šolske veselice, temveč ljudske. 2. Šolske veselice so predrage za dotične šole, oziroma starše v primeri s koristjo teh veselic. 3. Čas, ki se porabi za pripravo teh veselic, bi se lahko veliko koristnej porabil za pouk. 4. Ob času priprav za take veselice so otroci skoro nedostopni za pravi pouk, zakaj njih pozornost je takorekoč osredotočena le na to veselico. 5. S prirejanjem takih veselic se zbuja le napuh in zavist.

Potovalne šole. Le Bulletin de l'Association de la Presse de l'Enseignement prijavlja podrobnosti o posebni navadi nekaterih švicarskih vasi. Tuintam se prebivalci gorskih vasi spomladi selijo v doline, da si tamkaj poišejo dela, jeseni pa se zopet vrnejo v gore. Tako sta n. pr. občini Chaudohi in Saint Luc poleti popolnoma prazni in vsi prebivalci se nahajajo tudi s svojo šolo v občini Murraz. Torej potovalna šola v pravem pomenu besede.

Proti poljskim šolam na Ruskem. Vrhovni guverner v Varšavi je dal več poljskih šol v mestu zatvoriti ter je zagrozil, da zapro sploh vse poljske šole, ako bodo Poljaki nadaljevali bojkot proti ruskim državnim šolam.

4 milijone za šole. V Stokholmu je umrl trgovec Sunedahale, ki je zapustil v

oporoki za ljudsko šolstvo 4 milijone kron. Naučni minister je denar prejel ter takoj začel snovati potrebne šole.

Štrajk na vseučilišču. Štrajkati so začeli slušatelji medicine na levovskem vseučilišču zaradi nezadostnih prostorov.

Denarno stanje srbskega „Učiteljskega združenja“ v preteklem letu: Dohodki 17.235,56 dinarjev, stroškov 12.304,05 dinarjev, čistega dohodka je bilo 3.931,51 dinarov. Imovine ima „Učiteljsko združenje“ skupno 144.876,08 dinarov.

Število članov „Učiteljskega združenja“ v kraljevini Srbiji je bilo v pretečenem upravnem letu sledeče: Častnih 11, dobrotnikov 35, ustanovnikov izven učiteljskega 289, ustanovnikov učiteljev 403, pravih družtvenikov 553. Skupno 1291.

Proti nemščini v Galiciji. V Levovu je bil velik shod, ki je sklenil zahtevati od deželne vlade, da se nemščina ne bo več učila v galicijskih ljudskih šolah ter se tudi pri sprejemnih izpizih za gimnazije ne bo več zahtevalo nemščine.

Madjarske šole. Devet novih šol se je odprlo na Hrvaškem za vlade barona Raucha tekotom treh mesecev. Madjari postopajo tako predrzno, da pričenjajo že zahtevati, naj se zapirajo hrvaške šole. To se je zgodilo v Kresteloveu, kjer so Madjari naredili na vlado prošnjo, naj zapre hrvaško šolo.

Docent na vseučilišču v Washingtonu je postal bivši duhovnik djakovske škofije dr. Artur Hübsch, ki je prestopil k protestantizmu.

Z gospodarskega polja.

Pristna pa zdravilna domača salata je beli zeljnat štor, ki se skuha v slani vodi kot karfiola. Ohlajen, zrezan na tanke zrezke, polit z oljem in vinskim octom je aromatična salata, dobra k vsaki pečenki.

Praktične sobne in hodniške preproge ob času umitih lesenih ali šamotnih tal so stari časopisi in veliki papirji od blaga. Te kose pogrnemo po izmitih tleh 3 uri potem in pustimo to varstveno sredstvo proti prehitri zamazanosti po 2—3 dni na tleh osobito tam, kjer se dosti hodi.

Praktičen livec pa ceno je oni, ki ga narediš iz risarskega papirja sam. Velikost ad libitum. Utrdiš ga s tremi šivi navadne niti. Po njem se toči lahko črnilo, olje, vino in druge take redke tekočine, ki pridejo tebi v roke. Vsaka tekočina dobi svoj čist papirnat livec. Po uporabi se ga dne na suh kraj, da se stoječ posuši. Pred rabo se tak livec vtakne v svežo vodo, da se papir bolj sprime.

Mlada sveža repa se skuha z zelenimi listi da pripraviti kot slastna lahko prebavljiva prikuha, če jo pripravi kuharica tako kakor vrhovne mlade kolerabice.

Gosta voda, v kateri so bile izprane šolske gobe in cunjje od krede, dajo dobro zalivalno gnojilo za vse cvetice, ki jih gojimo po oknih.

Novo obuvalo, črevlji, škornji itd., nam ostanejo več let mehki in celi, ako jih vsakih 10 dni z rumeno mažo (kupljeno mastjo) konserviramo. Nobena konserva za naše črevlje ne sme biti slana. Cestno blato je najhujši škodljivec finemu usnju.

Da nam sadno drevje dobro raste in rodi, je treba cele kosti okrog drevca po 2 dm globoko potakniti, zabiti in s prstjo pokriti.

Da očistiš marmorne plošče, vzemi živo apno, zlivaj nanj toliko milnice, dokler nastane nekaka smetani podobna stvar. Z njo namaži marmorno ploščo in pusti namazano 24 ur, potem odrgni s suho debelo cunjjo in omij ploščo z milnico. Plošča bo nato taka, kakor bi bila nova.

Listnica uredništva.

G. A. na G.: Naše mnenje je, da moramo o Božiču sklicati v Ljubljano velik javen učiteljski shod. Mera trpljenja in preganjanja je polna. To je treba povedati v pričlo množice ljudstva! Pa ne samo v Ljubljani, ampak po vsi deželi! Na račun miru in sprave ne bodo davili učiteljskega! — A. P.: Za danes prepozno. Prihodnjič. — J. K. P. g.: Brez izvršene disciplinarne preiskave ne more nihče biti in službenim ne kazenskim potom prestavljen kam drugam.

Listnica upravnštva.

Tovariši! Novo leto se bliža. — Sicer je še malo zgodaj, da vam voščil prav veselo srečno in bogato — ali nič ne da, ima svoj namen

Upravnik.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2703. Kranjsko. 184 1—1

V krškem okraju se razpisuje s tem učiteljska služba na enorazrednici v Dobovcu, učiteljska služba na štirirazrednici v Kostanjevici, dve učiteljski službi na trirazrednici v Veliki Dolini v stalno in učiteljsko službo na enorazrednici v Bransko-Kalu v stalno oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljena prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 3. decembra 1908.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z dr-žavno-zdravniškim izprijedalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 3. novembra 1908.

Članom društva „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.

Dne 10. julija t. l. je umrl član Josip Lohmer. Vdovi se je izplačalo 1440 kron. Po § 3. družtvenih pravil je treba članom plačati po 2 K tekotom enega meseca od danes, t. l. do srede meseca decembra. — Obenem se naznanja, da se sedaj pripravljajo nove blagajniške knjige in da dobe vsi člani, ki imajo še kakšne zastanke, obvestijo o svojem blagajniškem stanju, medtem ko prej niso prejeli takih obvestil. Društveno vodstvo prosi, da se večinoma majhni zneski kmalu vpošljejo.

Gaishorn, 5. novembra 1908.

Odbor.

Slavnemu učiteljsstvu se priporoča stara in znana gostilna pri

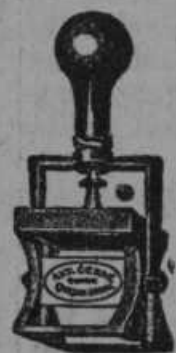
„Zlati ribi“.

Izborna kuhinja in klet. — Vsak petek raki in sveže morske ribe.

Za obilni obisk se priporoča

38 12—10

M. Rozman.

Zavod za graviranje in izdelovanje kavčukastih stambiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štambilje za datum, vsakovrstni klišeji, monogrami itd. itd. 52 41

Čeniki gratis in franko.

✻ Za šolske slavnosti ✻

ob cesarjevi 60letnici

priporoča podpisaneec:

- Slavnostni red za proslavo cesarjeve 60letnice v ljudski šoli. Cena 1 K, h.
- jub. knjižico „Iz življenja našega cesarja“. Cena izv. 24 h, 50 izv. 9 K, 100 izv. 16 K.
- podoba Njega Veličanstva presvetlega cesarja ob 60letnici s primernim besedilom. Cena 1 kom. 6 h, 100 kom. 5 K.
- spevoigro „Slava domovini!“ Cena partituri 3 K 20 h, besedilo pesmi 12 h, deklamacijam 16 h.

Anton Kosi,

Središče, (Štajersko).

178 6—4

Slavnim šolskim vodstvom in gg. učiteljem vljudno priporočam svojo izvrstno urejeno knjigovoznico.

Izvršujem vsa v knjigovozniško stroko spadajoča dela.

Za šolske in druge knjižnice sem upejal posebno trpežno in lično vezavo, namreč v celo močno platno ravno za isto ceno kakor do sedaj pol platno.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Anton Janežič

knjigovoz 184 12—1

Ljubljana, Florijanske ulice 14.

Učiteljska tiskarna

priporoča sl. šolskim vodstvom in š. svetom za cesarjev 60letni jubilej krasne

jubilejske karte

na karton z vzbočenim emblemom (naš cesar l. 1848. in 1908.) in primernim besedilom.

Posamezni komadi: manjši po 10 h, večji po 20 h. Pri naročilu nad 100 komadov 10% popusta. 112 12—12

Za šolsko mladino najprimernejše in največje darilo in spomin na letošnji jubilej.

Vljudno priporočam p. n. učiteljsstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam svojo že mnogo let obstoječo in sedaj na novo izvrstno preurejeno

knjigovoznico

Jos. Dežman

Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 7.

Izvršujem vsa dela, od preprostih do najfinejših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjižic ter izvrševanje vseh raznih del, ki spadajo v knjigovozniško stroko.

Cene sigurno najnižje.

Pri večjih naročilih znaten popust, oziroma plačam poštino od pošiljatev z dežele. Tako da naročnik radi pošiljatev nima nikakih stroškov. 83 26—17

VERONIKA KENDA

v Ljubljani

na Dunajski cesti šte. 20

priporoča p. n. krajnim šol. svetom. šol. vodstvom in učiteljsstvu svojo

veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin.

Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pismeni papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, avinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 157 52—11

Postrežba točna in solidna.

Glavna zaloga

A. Slatnarjevih zvezkov.

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Specialna trgovina za opreme nevest.

Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje. — Platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prti, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd.

Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled. — Švicarske vezanine.

Strogo solidno blago. Nizke stalne cene.

Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta.

Svetlolikalnica:

Kolodvorske ulice št. 8.

175 52—4

1848

1908

Izšla je in se dobiva v Učiteljski tiskarni spevoigra 133—0

Slava cesarju Francu Jožefu I.

Za šolske slavnosti priredil in Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta poklonil Emil Adamič, učitelj v Kamniku. Cena 52 strani obsegajoči partituri je 5 K. Po pošti 20 vin. več. Besedilo za učence je izšlo v posebni knjižici po 10 vin. knjižica.

1848

1908